ပြည်မြို့ ရွှေဆံတော်ဘုရားတွင် "မည်သူမျှ ဖိနပ် မစီးရ" ဟူသော ဆိုင်းဘုတ်သည် အင်္ဂလိပ်လက်အောက် မြန်မာပြည်၌ ဦးစွာ မြင်တွေ့ကြရ၏။

– နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးသိမ်းမောင်မှ

သူသည် စာရေးဆရာတစ်ယောက်၊ တက္ကသိုလ်ပါမောက္ခတစ်ယောက် နှင့်သာ တူနေသည်။ ဘာနှင့်ပဲတူတူ သူ၏အညာသားမှ မပျက်ဘဲ ကော်ဖီကို ပန်းကန်လုံးမှ ပန်းကန်ပြားထဲသို့ လောင်းငှဲ့ထည့်ပြီးမှ သောက်သည့်အကျင့်ကို ကျွန်တော်မြင်၍ မှတ်မိလိုက်သည်။

– ဦးကျော်ငြိမ်းမှ

ရုံဘော်သုံးကျိပ်ဝင်အဖြစ်နှင့်၊ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် ဦးစီး တစ်ဦးအနေနှင့် စစ်ရေးဖြင့်တိုက်ခဲ့သော ဗိုလ်မှူးအောင်။ ဖက်ဆစ် ဂျပန်တို့ကို တော်လှန်ရာတွင် တိုက်ပွဲများဆုံရာ လမ်းကြောင်းကြီးများ အလယ်မှ ရှပ်ခွဲစွာတိုက်ခဲ့သော ဗိုလ်မှူးအောင်။ စစ်ပြီးခေတ် လွတ်လပ်ရေးအင်အားစုတို့ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ယှဉ်တွဲ၍ ခေါင်းဆောင်ခဲ့သော ဗိုလ်မှူးအောင် . . .

– ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်မှူးအောင်မှ

"အစိုးရဆိုတာ ရန်သူမျိုးငါးပါးအပါအဝင်လို့ ဆိုထုံးရှိနေတာကို ပြည်သူတွေပါ အစိုးရအဖြစ် ဝင်ပြီးပါဝင်ခြေင်းဖြင့် အဲဒီဆိုထုံးနှင့် အစွဲကို ပပျောက်အောင် လုပ်ရမယ်"

– ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေးမှ

မာတိကာ

		စာမျက်နှာ
–	ပထမအကြိမ် ထုတ်ဝေစဉ်က စာရေးသူ၏အမှာစာ	၁၁
–	စာအုပ်တိုက်၏အမှာ	၁၃
၁။	ဦးသိမ်းမောင် (နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်)	၁၄
၂။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း (ကာကွယ်ရေးစစ်ဦးစီးချုပ်)	၃၄
၃။	ဦးကျော်ငြိမ်း (စက်မှုလက်မှုဌာနဝန်ကြီး)	၅၂
၄။	ဦးဗဆွေ (ကာကွယ်ရေးနှင့် သတ္တုတွင်းဌာနဝန်ကြီး)	၇၀
၅။	ဗိုလ်မှူးအောင် (ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ)	၉၀
၆။	ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေး (ပြည်ထဲရေးဌာနဝန်ကြီး)	၁၀၀
၇။	ဦးထွန်းဝင်း (ပြန်ကြားရေးဌာနဝန်ကြီး)	၁၁၄
၈။	သခင်ချစ်မောင် (ပြည်သူ့လုပ်ငန်းဌာနဝန်ကြီး)	၁၃၈
၉။	ဦးသန်းအောင် (ပညာရေးဌာနဝန်ကြီး)	၁၅၀

ပထမအကြိမ် ထုတ်ဝေစဉ်က စာရေးသူ၏ အမှာစာ

မြန်မာပြည်၌ စာအုပ်စာတမ်းများကို စုဆောင်းသိမ်းဆည်းသော ဝါသနာ၊ စာရွက်မပေ့ရွက်၊ သတင်းစာဟောင်းများအထိ စုဆောင်းသိမ်းဆည်းသောဝါသနာ မရှိကြပါ။ ထို့ကြောင့် မြန်မာပြည်ခေတ်တစ်ခေတ်အကြောင်းကို သုတေသန လုပ်လိုလျှင် အတော်ပင် ခက်ခဲပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ၁၃၀၀ ပြည့်နှစ် အရေးတော်ပုံများအကြောင်းကို စေ့စုံစွာလေ့လာလိုလျှင် ရှာဖွေစရာ အလွန်နည်း ပါး၍ နေပါသည်။ ဒါကို ထားပါဦး။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ခေတ်၊ ဂျပန် တော်လှန်ရေး၊ ဖဆပလ အလံတော်အောက်မှနေ၍ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးသို့ နောက်ဆုံးအဆင့် ချီတက်ခဲ့ကြပုံတို့ကို ရာဇဝင်အနေနှင့် ရေးသားရန်အတွက် ပင်လျှင် သုတေသနလုပ်စရာ စာပေများ၊ မှတ်တမ်းဝင်အချက်အလက်များ ရှားပါး၍နေပါပြီ။

ယခု မျက်မှောက်ခေတ်သည် မြန်မာ့ရာဇဝင်ကို ပြင်ခဲ့၊ ပြုခဲ့သောခေတ် ဖြစ်ပေသည်။ ကောင်းကောင်း ဆိုးဆိုး သည်ခေတ်၏ အရောင်အဝါတို့သည် နောင် အနှစ်တစ်ရာကုန်လျှင်လည်း မြန်မာ့ရာဇဝင်တွင် ဟပ်၍ပင် ရှိပါဦးမည်။ သည်ခေတ်ကို ပြင်ခဲ့၊ ပြုခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အကြောင်းကို လေ့လာဆည်းပူး၍ အသက်ဝင်၍နေကြသော ရာဇဝင်အပိုင်းများဟုဆိုလျှင် ဆိုနိုင်ပေသော ထိုပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ခပ်တိုတိုနှင့်ရေးကာ 'Profile' ခေါ် ရုပ်ပေါ် ဆောင်းပါး များကို ကျွန်တော် ပါဝင်ထူထောင်ခဲ့သော 'GUARDIAN' အင်္ဂလိပ် လစဉ် မဂ္ဂဇင်းတွင် ထည့်သွင်းရေးသားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်စေတနာမှာ ရာဇဝင် မှတ်တမ်းကလေးများအဖြစ် တင်ထားရန်နှင့် ယခုခေတ်လူငယ်များအဖို့ အားကျ စရာဖြစ်စေအောင် လယ်သမား၊ အလုပ်သမားက သမ္မတဖြစ်နိုင်သော ဤ ခေတ်တွင် အားတက်၍ ကြိုးစားကြလေအောင် သွယ်ဝိုက်သောနည်းဖြင့် အား ပေးခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို သုတေသနပြု၍ ရေးသားရသည်မှာ မလွယ်ကူခဲ့ပါ။

ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့မှာ အလုပ်မအားလပ်ကြ။ တွေ့ဆုံရပြန်လျှင်လည်း သူတို့ အကြောင်းကို သူတို့ ပွင့်ပွင့်ပြည်ပြည် မပြောလိုကြ။ သို့ရာတွင် ဖော်ရွေစွာနှင့် ကူညီကြသည်ကိုပင် ကျေးဇူးတင်ရပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေသူများကပင် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနု၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို စာအုပ်တစ်အုပ်သတ်သတ် ထုတ်ဝေပြီးဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော် အဖို့ တာဝန်တစ်ခု ပေါ့သွားပါသည်။ သာမန်အားဖြင့် အတ္ထုပ္ပတ္တိပေါင်းစုံ စာအုပ်တစ်အုပ်တွင် ဦးနု ကို ချန်လှပ်ခဲ့၍ လုံးဝ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဦးနု၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ကို တိုတိုနှင့် အကျက်မိအောင်၊ စုံလင်အောင် ရေးဖို့မှာလည်း မလွယ်ကူပါ။

ဤစာအုပ်ပါ အတ္ထုပ္ပတ္တိများမှာ အင်္ဂလိပ်လိုရေးပြီးသော 'Profile' များမှ တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်များမဟုတ်ကြဘဲ အင်္ဂလိပ်မူများကို မှီး၍သာ ရေးပါသည်။ ပြည့်စွက်ပြင်ဆင်ခြင်းမှာလည်း ရှိပြီး ဦးဗဆွေနှင့် ဦးသန်းအောင် တို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများမှာ အသစ် မြန်မာလိုမူရင်းထား၍ ရေးသားပါသည်။ အခွင့်အခါသင့်ပါက နောင်လည်း ဤသို့ အခြားသော အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို စုပေါင်း၍ ဤထုတ်ဝေသူများကပင် ဆက်လက်၍ ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ဖြူးကြရန် အစီအစဉ် ရှိပါသည်။ ဒုတိယစာအုပ်တွင် ဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော သခင်တင်၊ ဆမားဒူးဝါး ဆင်ဝါနောင်၊ ဦးရာရှစ် စသူတို့အပြင် ခေါင်ကြည်နှင့် အခြားပုဂ္ဂိုလ်ကျော် ပညာရှင်တို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို ထည့်သွင်းဖို့ ရည်ရွယ်ပါသည်။ ယခုစာအုပ် တွင် ၎င်းတို့ထဲမှ တချို့တို့ မပါဝင်ရသည်မှာ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်တို့ အလုပ်များလွန်း နေကြ၍၊ ကျွန်တော် တွေ့ဆုံခွင့် မကြုံကြိုက်ခဲ့ရ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ပြုစုရာတွင် ဝိုင်းဝန်း၍ ကူညီကြသူများမှာ ဖော်မပြနိုင် အောင် များပြားကြပါသည်။ တစ်ဦးစီ၏ နာမည်ကို ထုတ်ဖော်၍ ကျေးဇူး မတင်နိုင်သော်လည်း အားလုံးကို လှိုက်လှဲစွာကျေးဇူးတင်ပါသည်။ အထူး အားဖြင့်ဆိုလျှင် စစ်ရုံးချုပ်မှ ဗိုလ်မှူးကြီး မောင်မောင်၊ ဗိုလ်မှူးကြီး အောင်ကြီး တို့နှင့် 'အိုးဝေ' အယ်ဒီတာချုပ် ဦးညိုမြ၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဦးအောင်ဦး တို့ကို အားကိုးခဲ့ရပါသည်။ ထုတ်ဝေသူများဖြစ်သော 'သမာမိတ္တ'၏ ကြိုးစားမှု ကြောင့်လည်း အချိန်တိုတိုနှင့် ဤစာအုပ် ဖြစ်ပေါ်၍လာနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၅၅–ဘားလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ မောင်မောင်
နိဝင်ဘာလ၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်။

စာအုပ်တိုက်၏ အမှာစာ

ဆရာကြီးဒေါက်တာမောင်မောင် ရေးသားပြုစုသော ၁၉၅၆ ခုနှစ် (ပထမ အကြိမ်)ထုတ် **သက်ရှိရာဇဝင်** စာအုပ်မှာ ဒေါက်တာမောင်မောင် အသက် ၃၀ ဝန်းကျင်အရွယ်ခန့်က ထိုခေတ်၏ ထိပ်တန်းနိုင်ငံရေးသမားများ၊ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်များအကြောင်း (၁၉၅၄–၅၅) ခုနှစ်များတွင် တွေ့ဆုံမှတ်တမ်းတင်ထားသော သမိုင်းမှတ်တမ်းစာအုပ် ဖြစ်ပါသည်။

သက်ရှိရာဇဝင် စာအုပ်ပါ ပုဂ္ဂိုလ် ၉ ဦးအပြင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်ချုပ်ကတော် ဒေါ်ခင်ကြည်၊ ဦးချန်ထွန်း၊ **Daw Pyu La Mac Phsu**၊ ဦးလှမောင်၊ ဦးထိန်လင်း၊ ဦးဝမ်ကိုဟော၊ ဦးသန့်၊ သခင် သန်းထွန်း၊ **M.A.** ရာရှစ်၊ ဒေါက်တာအေးမောင်၊ ဦးမြင့်သိန်း၊ ဆရာစာဒုပ်၊ ဦးညိုမြ (မောင်သုမန)၊ **J.S.** ဖာနီဗယ်၊ ဗိုလ်မှူးကြီးဘသန်း၊ ကုလသမဂ္ဂတွင် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အခန်းကဏ္ဍ စသည့် 'Profile' များကိုလည်း ၁၉၅၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၀ ခုနှစ်များအတွင်း GUARDIAN မဂ္ဂဇင်း၌ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး၊ တရားရေး၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ကုလသမဂ္ဂ စသည်ဖြင့် နယ်ပယ်အသီးသီးမှ ပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (UNITY စာအုပ်တိုက်အနေဖြင့် ဖော်ပြပါပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်း ဆရာကြီး ဒေါက်တာမောင်မောင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားခဲ့သည်များကို မိသားစု၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုထုတ်ဝေနိုင်ရန်လည်း စီစဉ်လျက် ရှိပါသည်။)

ဆရာကြီးသည် စစ်သား၊ နိုင်ငံရေးသမား၊ ကျောင်းဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ၊ ဥပဒေပညာရှင်၊ နိုင်ငံတော်တရားသူကြီးချုပ်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတတစ်ဦးအနေဖြင့် သာမက ဘာသာရပ်နယ်ပယ်အလိုက် စာအုပ်ပေါင်းများစွာကိုလည်း ရေးသား ပြုစုခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီးဒေါက်တာမောင်မောင် စုစည်းတည်းဖြတ်သည့် **Aung San of Burma (Myanmar)** စာအုပ်နှင့် ယခုစာအုပ် **သက်ရှိရာဇဝင်** တို့ကို ထုတ်ဝေခွင့်ပြုသော ဆရာကြီး၏ဇနီး ဒေါ်ခင်မြင့်နှင့် မိသားစုဝင်များအား လှိုက်လှဲစွာ ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း လေးစားစွာ ဖော်ပြအပ်ပါသည်။